

U knjizi „Srbija – opis zemlje, naroda i države” štampane 1887. godine o Toplici je napisano doslovce ovo:

„Ni u jednom kraju naše otadžbine nije se stanovništvo doseljavanjem i raseljavanjem tako jako menjalo kao u Toplici, gde je, može se kazati, posle najezde Turaka zavladala bila prava seoba naroda, u velikome. Povodeći se za svojom crkvenom glavom, pećkim patrijarima, Topličani su kao god i njihova braća sa Kosova i okoline ostavili svoju otadžbinu i krenuli se za njima u zemlje preko Save i Dunava, kuda ih Austrija mamljaše mnogim lepim obećanjima. Tako Toplica ostade gotovo pusta i u nju, onako divnu i rodnu, stadoše Arnauti iz njihovih krševa navaljivati. Tako je u njoj sve do pred rata za nezavisnost Srbije stanovništvo bilo gotovo skroz arnautsko. No pošto Novi Krajevi pripadoše Srbiji, Arnauti se, nešto voljno, a nešto i silom bez malo svi iseliše koje u Kosovo koje u okolinu mu. Tako Toplica opuste na novo, i u nju navališe naseljavati se tada Srbi iz svih susednih srpskih zemalja, iz njihovih krševitih i siromašnih predela. Otuda je tome još i danas i u govoru i nošnji stanovništva veća raznolikost nego i u jednome kraju naše zemlje.”

Prokuplje, na albanskom Určuv, oslobođeno je 6. decembra 1877. godine. Toplički okrug doneo je Srbiji 3679 km² zemlje. Po popisu stanovništva iz 1884. godine toplički okrug imao je 73607 stanovnika, sa gustinom naseljenosti od 20 stanovnika/km². Gradskog stanovništva bilo je 6%, a seoskog 94%.

O zdravstvenoj službi staralo se Ministarstvo unutrašnjih dela. Počeci organizovane zdravstvene zaštite Bolnica u Prokuplju pominje se 1895. godine, a bila je na mestu gde se danas nalazi tehnički školski centar. 1904. godine upravnik bolnice bio je dr Micić koji je bio okružni fizikus, a sreski lekar dr Aleksa Savić.

1912. godine Prokuplje je imalo jednog okružnog lekara i tri sreska: Dva za prokupački i dobrički okrug i trećeg u Kuršumlji za kosanički srez. 1918. godine podignuta je bolnica u Kuršumlji.

O dr Aleksu Saviću

